І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250
(212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 27. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЦЕНТІВ 20 CENTS СУБОТА, 8-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1975 No. 27. VOL. LXXXII.

СВЯТО ДЕРЖАВНОСТИ Й СОБОРНОСТИ УКРАЇНИ В ДЕТРОЙТІ

Детройт, Міч. (В. Тустанівський). — В дні 19 січня, 1975 р., українська громада Великого Детройту гідно відзначила Роковини Української Державности й Соборности. Святкування влаштовано заходами Відділу Українського Конгресового Комітету Америки у Фіцджералд авдиторії у Воррен, Міч., яку виповнила численно українська громада Детройту й околиці.

Підготовкою імпрези зайнявся Діловий Комітет, який очолив Микола Кавка, а членами якого були Северин Злочовський, Мартин Новаківський, Петро Рогатинський і Стефан Юрків.

Для гідного відзначення Роковин покликано Почесний Комітет, в такому складі: голова — Михайло Крат, ген. Армії УНР; члени — о. монс. Михайло Бохневич, парох УКЦ св. Івана Хрестителя; о. Олександер Биковець, парох УПЦ св. Андрея; о. Нестор Феціца, ЧСВВ, парох УКЦ св. Иосафата; Богдан Федорак, віцепрезидент Централі УККА; Микола Янов, полк. Армії УННР; о. Іван Лазар, парох УКЦ Неустаючої Помочі; о. Ігумен Інокентій Лотоцький, ЧСС парох УКЦ Непорочного Зачаття; д-р Олександер Марітчак, голова Обласного Управління у Львові в 1941 р.; о. Іван Прокопович, парох УКЦ св. Михаїла; о. Нестор Столярчук, парох КПЦ св. Покрови; д-р Микола Степаненко, віцепрезидент УДЦ в екзилі: д-р Антін Шутка, голова Відділу УККА Півд.-Схід. Міч.; Олександер Вишнівський, ген. Армії УНР.

Програму свята започатковано внесенням прапорів представниками ветеранських та молодечих організацій і зорганізованим вмаршем на залю членів Почесного Комітету.

Американський гимн на фортепіяні відіграла Богданна Федорак, а український національний гимн відспівали всі приявні.

Коротким вступним словом відкрив свято д-р Антін Шутка, голова Відділу УККА Півд.-Східн. Мічигену. Він привітав присутніх на залі членів Почесного Комітету, б. воїнів українських військових формацій та представників інших поневолених народів. Накінець відмітив привіти від федеральних сенаторів і конгресменів стейту.

Проклямацію, видану губернатором стейту В. Мілікеном, відчитав Борис Потапенко. Крім губернатора стейту, проклямації з нагоди 22 січня видали ще посадники міст: Детройт, Воррен, Гемтремк, Савтфілд, Аллен Парк, Ванн Арбор і Лівонія.

Миле враження зробив привіт д-ра Миколи Степаненка, віцепрезидента УНР в екзилі, що неначе символізував нерозривність продовжуваної боротьби за незалежність, започаткованої 57 років тому, Урядом Української Народної Республіки, умандатованого представника тоді ще вільного українського народу.

До короткого привіту покликано також президента Комітету Поневолених Націй Метрополітального Детройту, Сігурдса Рудзітіса, як виразника спільної боротьби поневолених Москвою народів за визволення.

Доповідь в англійській мові виголосив Лері Каріно, віцепрезидент і директор місцевої телевізійної стації, русло 2. Каріно добре обзнайомлений з проблематикою поневолених народів, а рівночасно розуміє й затії Москви, яка прямує до поневолення світу. Доповідач зазначив, що щорічне відзначування Роковин Української Незалежности має питоме значення, бо воно є промінчиком надії та розради для поневоленої України, а рівночасно й осторогою для частини вільного ще світу, в тому й Америки, на небезпеку від воюючого комунізму.

Святкову промову в українській мові виголосив знаний всім член багатьох громадських і політичних організацій, активний член Українського Визвольного Фронту ред. Петро Рогатинський. Промовець вказав на важливе значення січневих актів 1918 і 1919 років для нашої визвольної справи. Ці акти стали вихідною базою в наших змаганнях за державну незалежність України та були початком і основою політично-державної концепції. З Січневими Актами неначе перекликуються пізніші акти, а саме Акт Карпатської України з 14 березня 1939 р та Акт Відновлення Української Держави у Львові з дня 30 червня 1941 року, як акти за право українського народу бути господарем на своїй власній землі. Ці державницькі акти запліднили своїми ідеями молоде покоління, яке виросло вже під комуністичним режимом, але яке знайшло свій духовий шлях до України. Серед них Василь Симоненко, Святослав Караванський, Валентин Мороз, Іван Гель, Василь Стус, Євген Сверстюк, це найвизначніші постаті молодого покоління, які на сьогодні, в жорстоких обставинах московсько-большевицького поневолення, вимагають прав для України.

Мистецьку частину програми виконала Капеля Бандуристок при Осередку СУМА ім. П. Орлика, під мистецьким керівництвом Петра Потапенка. В програму включено ряд народних, стрілецьких та постанських пісень, переплітаних деклямаціями. Деклямували Катерина Потапенко, Зеновія Брездень і Оля Гвозд. Сольові партії виконували Оля Денисенко, Галина Кравченко, Валентина Биковець і Мирослава Брездень.

СТЕЙТ ВАШИНГТОН ПІД ЗНАКОМ РОКОВИН УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ

Сіятел, Ваш. (І. Ш.). — „Широким морем України" на далекому Північному Заході Америки можна б назвати Український Фестиваль з нагоди роковин проголошення Незалежности України, в якому взяло участь населення міста Сіятел у стейті Вашингтон в неділю 19-го січня 1975 року. Фестиваль влаштовано українськими культурними силами стейтів Ореґон, Вашингтон та провінції Британської Колумбії в Канаді. Спонзорами були: Українсько - Американський Клюб стейту Вашингтон (Володимир Клос — голова); Комітет Українців Канади, Ванкуверський Відділ (Михайло Татарнюк — голова); „Веселка" — українська мистецька організація міста Вікторія — Британська Колумбія, Канада (Віктор Осовецький — голова). Ці організації здобули до співпраці 200 осіб, виконавців та організаторів мистецької вистави. Просторі залі Історичного Музею міста Сіятел та велику концертову залю заповнили понад 3,500 відвідувачів, перетворивши цей фестиваль у загальне національне свято.

Великий концерт, який був поділений на три частини з переміною глядачів в перервах, супроводжувала велика виставка української кераміки, дереворитів, книжок, вишивок, костюмів і писанок, а завершувала це все велика кількість картин із студій мистців Петра Шостака та Леоніда Бенцеля. Спонзорами коштовних експонатів, які викликали захоплення глядачів, були Ярослава Татарнюк, Ірина Ковальчук, Валентина Каспрік, Рут Ільницька, Є. Остен та п. Петелецький. На окреме признання заслуговує Вікторія Клос, головна організаторка жінок, які працювали для фестивалю.

Свято почалося відспіванням національного гимну, який виконала Соня Токар в супроводі Джері Дмитренко. В короткому слові - привіті Володимир Клос повідомив про привітання, які надійшли від губернатора стейту Вашингтон Дон Єванса, прем'єра Брітіш Колумбії, Канада, Дейвіда Барета, від сенатора Генрі Джексона, від члена канадського парляменту і бувшого прем'єрміністра Джона Діффенбейкера, від конгресменів Адамса Прічарда та інших.

Після цього молоді люди: Роман Савка та Марта Кордуба відчитали проклямації Дня Української Державної Незалежности, проголошені губернатором стейту Вашингтон, Доном Євансом, та посадником міста Сіятел, Вес Ульманом.

У мистецькій частині велике враження справив чоловічий хор „Гомін" — 55 осіб (керівник Василь Шміґель) з Ванкуверу, Б. К. Хор відспівав сім пісень. Три танцювальні групи якнайкраще показали багатство українського танку та костюмів, бо кожна група з них мала свій окремий творчий напрямок.

„Черемшина" з Ванкуверу, Б. К. (керівник Ігор Камінський) брала участь у світовій виставці цього літа в місті Спокен, стейту Вашингтон, складена із старшої молоді, технічно досконала, показала найкращі зразки школи Василя Авраменка.

„Веселка" з міста Вікторії, Б. К. (керівниця пані Джойс Крук-Кар) — має власну оркестру в народних строях, об'єднує старшу молодь і молодших, мала найбільший успіх.

„Калина" (керівниця молоденька, але дуже таланoвита Марта Кордуба) із Сіятел, об'єднує наймолодших, схильна до масових танців.

Вокальний дівочий ансамбль „Волошки" (керівниця Квітка Н. Козак) вже знаний в світі, бо має власні награні платівки, помітно причарував англомовну авдиторію.

Успішно пройшли виступи окремих солістів, серед яких слід відмітити Ірину Ревуцьку, яка студіювала гру на бандурі в Петра Китастого. Ірина виконала „Виростеш ти сину" В. Симоненка. Її поява з бандурою в стилевому одязі, гарний дівочий голос, зільна техніка гри на бандурі принесли заслужений успіх цій внучці великого композитора Дмитра Ревуцького.

Мелодії на теми українських пісень бездоганно виконали на скрипці та цимбалах М. Мартинів та А. Макуж.

З ентузіязмом приймала авдиторія спів Марії Гудвин та віртуоза на цимбалах Кен Трофаненка.

На закінчення хор „Гомін" урочисто відспівав український національний гимн.

В окремих листах губернатор стейту та посадник міста дякували за влаштування свята. Посадник Вес Ульман написав: „Велика честь для міста Сіятел мати український фестиваль. Я сподіваюсь, що це початок щорічних святкувань в нашому місті..."

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СТАНИЦІ ДИВІЗІЙНИКІВ В Ню Йорку

Ню Йорк. — У п'ятницю, 7-го березня ц.р. о год. 7-ій вечора, тут в Українському Народному Домі при 140-142 2-га евеню, в кімнаті ч. 22, місцева Станиця Братства колишніх Вояків 1-ої Української Дивізії, відбуде Звичайні Загальні Збори.

СОВЄТСЬКИЙ ІСТОРИК НАМАГАЄТЬСЯ ВИПРАВДУВАТИ РОСІЙСЬКИЙ ІМПЕРІЯЛІЗМ

Москва. — В московському журналі „Комуніст" ч. 1 (січень 1975) академік Л. Черепнін опублікував статтю „Деякі питання історії докапіталістичних формацій у Росії". Стаття ця важлива з цього погляду, що в ній автор дає своєрідні напрями для „плянування науково-дослідної роботи на найближче п'ятиліття" (1976-1980 роки)., коли йдеться про історію народів СССР. Багато уваги в статті Л. Черепнін присвячує Київській княжій державі, категорично вимагаючи від істориків додержуватися методологічної засади марксизму-ленінізму про т. зв. п'ять суспільних формацій на шляху розвитку людства, мовляв, „ми вважаємо теоретично необоснованою пропозицію переглянути поділ історичного шляху людства на п'ять суспільних формацій. П'ять науково встановлених формацій — це об'єктивно існуючі в історичній дійсності етапи закономірного розвитку людства..."

Л. Черепнін також інформує у статті, що Інститут історії Академії СССР готує публікацію „Корпусу давніх джерел до історії народів СССР" (приблизно до половини XIII ст.). Згідно з цією інформацією, „Корпус" буде „являти собою повний збір всіх збережених пам'яток письменства руською та іноземними мовами старинної доби і середньовіччя, в яких містяться згадки про народи нашої країни. Паралельно з цим виданням археологи готують багатотомний збір археологічних пам'яток. Обі праці мають за завдання створити солідну історикознавчу базу під вивченням минулого багатоетнічного населення нашої батьківщини. Треба надіятися, що будуть відкриті нові можливості у дослідах розвитку етнічних спільнот, міжетнічних зв'язків, складання територіяльно-політичних об'єднань і ранніх форм державности. Виникнення Київської держави виявиться на широкому загальноісторичному тлі".

Окрему увагу присвячує совєтський історик питанню формування „єдиної російської багатонаціональної держави", яка, за його словами, „продовжувала традицію Київської Руси — багатоетнічної держави із слов'янським ядром". Він пропонує розглядати творення російської централізованої держави, як „важливу віху вітчизняної і світової історії" і бачити цю державу від самого початку, як „державу багатонаціональну", в якій „російський народ відігравав провідну ролю і щодо числа і щодо політичного і культурного значення".

Л. Черепнін пише у своїй статті, що існує „незвичайно актуальна проблема входження народів в склад російської багатонаціональної держави. Тут важні і історичні передумови, і форми приєднання, і його наслідки... Цей процес треба оцінювати передусім з клясових позицій. Він був протирічний... Окремого опрацювання для февдального періоду (теоретичної і конкретно-історичної) вимагає питання про колонії, поставлене В. І. Леніним у застосувванні до капіталістичної доби. Порушується принцип історизму, коли поняття національно-февдального гніту утотожнюються з поняттям колоніяльного режиму; ледве чи правильно, наприклад, застосовувати термін „колонія" до території Середнього Поволжжя, що в XVII столітті вже органічно увійшло у систему всеросійського ринку".

За словами Л. Черепніна, „позитивне значення включення народів Росії в склад єдиної держави заключилося в тому, що вони одержали більше можливостей для розвитку економіки, культури, зміцнення обороноспосібности. З цих причин вхід народів у російську державу у ряді випадків був добровільний. Особливо важливими були взаймообогачування і обмін виробничими знаннями".

Коли ж поневолені Росією народи починали і вели визвольну проросійську боротьбу, то цю їхню боротьбу треба оцінювати — пише Черепнін, — з „клясових позицій", мовляв, коли трудові маси різних національностей все більше виступали і проти російських і проти неросійських Февдалів. Багато національностей переживали вже тоді фазу клясового суспільства і в них були свої поневолювачі. Останні або намагались найти собі місце серед правлячої кляси Росії, або піднімали повстання проти російського уряду під націоналістичними, антиросійськими кличами. Деколи їм вдавалось потягнути за собою і народні маси. Але у процесі розгортання клясових битв февдальні реакційні сепаратистські кличі щораз то більше втрачали свою популярність в народі, який ставав на шлях боротьби не проти Росії, а проти російських февдалів".

Стаття академіка Л. Черепніна в журналі ЦК КПСС є, як видно з тексту, „дороговказом" для совєтських істориків, а одночасно вона розкриває мету, яку з допомогою науки хоче досягнути совєтський російський режим на своїм шляху імперіялістично-колоніяльної політики.

У МІЖНАРОДНОМУ РОЦІ ЖІНКИ ОЖ ОЧСУ ДОМАГАЮТЬСЯ АМНЕСТІЇ ДЛЯ ЖІНОК-ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Ню Йорк (Мир. Ласовська). — Дня 4-го лютого ц. р. делеґація українських жінок, яка репрезентувала Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України з терену дев'яти стейтів, відвідала у Вашингтоні своїх сенаторів і конґресменів та вручила їм списки українських жінок, ув'язнених по тюрмах і концтаборах СССР за те тільки, що вони стоять в обороні своєї ідентичности, рідної мови, релігії, культури, і за те, що вони не вирікаються своїх мужів, засуджених, знову ж тільки за те, що ці домагаються прав для України, ґарантованих совєтською конституцією.

1975-ий рік Об'єднані Нації проголосили Міжнародним Роком Жінки. Його має відзначати весь світ у признанні за трудолюбиве, повне посвяти і самовідречення життя жінки. Якже ж нам, українкам святкувати його, коли стільки жінок в Україні несправедливо засуджені, ув'язнені. Тому, що українська жінка не осягнула належних їй прав в Україні, жінки у вільному світі стають в її обороні.

Того ж 4-го лютого делеґація ОЖ ОЧСУ відзначила конґресмена Джона Г. Бюкенена в пресовій залі будинку Конґресу медалею княгині Ольги і грамотою за його заслуги в обороні Валентина Мороза і української справи. Рівно ж у тій же залі відзначено медалею та грамотою проф. Лева Добрянського, президента УККА, за громадську, наукову і політичну працю в користь України. Церемонія вручення грамот відбулася о годині 10-ій ранку. Дякуючи за відзначення, конґресмен Джон Г. Бюкенен запевнив, що він і далі буде працювати в обороні незаконно засуджених політичних в'язнів в Україні.

О год. 11-ій делеґація в повному складі відвідала конґресмена Вілляма Ф. Валша, висловила йому подяку за його велику працю в обороні українських політв'язнів і вручила йому прапорець, виданий з нагоди 22-го Січня. В заміну за український прапорець, Вілліям Ф. Валш подарував для Об'єднання Жінок на руки його голови мґр Уляни Целевич американський прапор, символ волі й справедливости, який попереднього дня повівав над Капітолем у Вашингтоні, та прочитав листа, приготованого до виголошення в Конґресі. Це письмо написане для відзначення 22-го Січня 1918 року, дня проголошення Української Національної Республіки. В дальшому в тому листі мова про окупацію України москалями і про сучасний підневільний стан у ній.

Після офіційної частини, конґресмен погостив у себе в кабінеті членів делеґації перекускою.

О год. 11:45 делеґація була вже в Конґресі, вислухала молитву за український нарід, а опісля декларацію відносно 22-го Січня, яку прочитав конґресмен Джон Г. Бюкенен. Дня 22-го січня Палата Репрезентантів не засідала, тому проведення молитви і проголошення Декларації відбулося щойно 4 лютого. Велике число українських жінок в національних одягах звернуло на себе увагу. Приємно було, коли конґресмен Бюкенен показав рукою в бік делеґаток, підкресливши їх приявність на сесії.

В пополудневих годинах делеґація розділилась на менші групи і відвідала своїх конґресменів і сенаторів, щоб подякувати їм за дотеперішню працю в обороні українських політв'язнів, вручила їм поіменний список засуджених жінок в Україні і просила підтримки у стараннях дістати амнестію для всіх ув'язнених і засланих жінок в СССР. Рівночасно вручали їм делеґатки невеличкі, гарно виконані українські національні прапорці, на мармурових підставках з написом: 22 січня 1918, День Української Незалежности.

Замітне, що делеґатками були, в значній більшості, молоді дівчата з коледжів, молоді жінки професіоналістки, які добре орієнтуються як у проблемах американського світу, так і українського, і вміло роз'яснювали проблему поневолення України.

О 9-ій годині ранку того дня делеґація віддала поклін Тарасові Шевченкові й у стіп його статуї зложила вінок з живих квітів.

Уживані закордоном товари мають великий попит у Москві

В Москві є 80 комісійних крамниць, а в усіх продають „уживані" предмети. Є там електронічні й фотографічні устаткування, убрання, приладдя домашнього вжитку, черевики, античні речі, футра, авта, книжки, килими, меблі. Все заграничне. Чужинцям заборонено продавати щонебудь для цих комісійних крамниць. Цілі гуртки молодих людей заходять до тих крамниць і приглядаються, мов зачаровані, елеґантними радіоапаратам, тейп-рекордерам і всяким іншим заграничним виробам. Західні товари, які знайшлися в комісійних крамницях, походять від совєтських людей, які набули їх за посередництвом чужинних журналів, приятелів, знайомих або в найрізніші інші способи. Крамниці оцінюють предмети, визначують ціну й на кожний причіпляють карточку з ціною. Для себе стягають від кожного проданого предмету 17 процентів.

В електронічній і фотографічній крамниці японський тейп - рекордер коштує 2,800 рублів, себто більше, ніж пересічний совєтський робітник заробляє за весь рік. Маленькі німецькі й японські касеткові тейп-рекордери продають по 500 рублів або й більше. Американський радіоапарат на короткі хвилі коштує 700 рублів.

В іншій комісійній крамниці повнісенько порозвішуваних на вішаках суконь і одягів, з понашиваними заграничними позначками. Англійське боброве футро коштує 760 рублів, жакет із імітацією футра 125 рублів, суконка із ЗСА 178 рублів, мужеська найлонова спортова сорочка 32.50 рубля тенісові ракети західнього виробу 130 рублів.

Ця інфляція вартостей західніх товарів хвилює совєтських службовців, бо вони бачать, що совєтські товари тратять на попиті, ними нехтують. Совєтські громадяни, які заощаджують свої рублі задля того, щоб купити західній тейп-рекордер чи вбрання, одверто заявляють, що совєтські товари не є такі добрі як західні. Московський „Комсомолець" обвинувачує, що велика вартість, яку приписують західнім товарам, перетворила звичайних людей у спекулянтів, із яких багато вистоюють надворі перед комісійними крамницями і стараються продати швайцарські годинники, американські тейп-рекордери, жувальну ґуму, американські автоматичні пера, штани „джінси" й інші речі.

Свято Державности в Сан Франсіско

Сан Франсіско, (Е.Ч.). — Дня 2 лютого ц.р. старанням Відділу УККА влаштовано тут Свято Соборности і Державности. Головну доповідь відчитала п-ні Оксана Сидорак, схарактеризувавши історичні події на підставі законодавства тодішнього уряду. Хор Союзу Українок Америки, Відділ в Сан Хозе, під проводом п-ні Віри Шавлач відспівав дві пісні. Солістка п-ні Лідія Коровник завершила мистецьку частину. Акомпаніювали пані: Галя Стеців і Люба Лємен.

Декляматорів з Рідної школи ім. Тараса Шевченка і Марка Перехреста за їх вдалі виступи винагороджено рясними оплесками.

Вся наша громада радіє, що програму виконала молодь уже роджена, або вихована тут. Вона не тільки зберегла в своєму серці любов до свого народу, але і теж присвоїла чистоту рідної літературної мови.

Посадники обох міст, Овкленд і Сан Хозе офіційно проголосили 22-го січня Днем Української Незалежности, а їх проклямації прочитала п-нна М. Іськів. Не зробив цього вже третій рік підряд наступник Сан Франсіско, Аліото, себто від часу встановлення тут совєтського консуляту. Такого роду видавання проклямацій мейорів цього міста було вже традицією з 1957 р. Радіємо, що каденція Аліото вже кінчиться.

Д-р Михайло Борецький доповідав у Вашинґтоні

Вашинґтон, (С.). — Вашинґтонська Група УВАН влаштувала в п'ятницю, 31 січня 1975 року публічну доповідь д-ра Михайла Борецького на актуальну тему: „Дійсні причини сучасної інфляції й альтернативи майбутньої економічної політики З'єднаних Стейтів". Д-р Борецький, старший аналітик економічної політики та дорадник секретара торгівлі, відомий економіст, здобув собі в останніх роках широкий розголос у світі своїми оригінальними і критичними статтями та репортажами на теми сучасної економічної ситуації. В журналі „Америкен Саєнтіст" саме появилася його стаття на тему: „Тенденції в американській технології, — погляд політичного економіста", а рівночасно працює над основною студією про „Ролю уряду в суспільстві". Він тому особливо кваліфікований говорити про економічні проблеми нашого часу. Він розглянув і обговорив ряд ситуацій і причин, які довели до теперішньої економічної кризи, до інфляції та депресії і подав різні теоретичні й практичні розв'язки, які стоять до диспозиції американському урядові і можуть творити підстави для його економічної політики. Висновки доповідача не дуже оптимістичні на найближчу майбутність. Доповідь викликала живу дискусію і ряд питань, на які д-р Борецький давав відповіді.

Відбулася конференція Товариства „Україна"

Київ. — Газета „Радянська Україна" з 2 лютого інформує, що 31-го січня тут відбулася друга конференція т. зв. Товариства культурних зв'язків з українцями за кордоном.. На конференції доповідав голова правління товариства О. М. Підсуха та обрано нові керівні органи Товариства. О. Підсуха говорив про те, що посилюється „інтерес зарубіжної громадськости до життя радянського народу" і що „зростає він і серед різних верств українців за кордоном". Завданням Товариства „Україна" є інформувати про „здобутки Української РСР в братній сім'ї народів Радянського Союзу". У повідомленні про конференцію написано, що „на прохання зарубіжних прогресивних організацій (тобто комуністичних, чи просовєтських Товариство „Україна" надсилає на їх адреси різноманітні матеріяли" про УССР.

У постановах конференції говориться, що товариство має продовжувати свою діяльність в дусі постанов XXIV з'їзду КПСС і діяти активно за кордоном й „всебічно розкривати наш радянський спосіб життя, яскраво розповідати про здійснення програми миру, виробленої XXIV з'їздом КПРС". Іншими словами, йдеться про масову совєтську пропаґандивну кампанію серед українців за кордонами України. Конференція переобрала на президента товариства Юрія Смолича, а на голову управління — письменника О. Підсуху. На конференції був присутній заступник голови Ради міністрів УССР П. Тронько.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Jersey City, N.J. 07303

Подвійний мандат

Минулого тижня у „Свободі" подано вістку про звернення самвидавного в Україні „Українського вісника" до генерального секретаря Об'єднаних Націй Курта Вальдгайма з деякими конкретними вимогами - пропозиціями, які включають: розгляд Генеральною Асамблеєю питання про ліквідацію совєтсько - російського колоніялізму; створення спеціяльної комісії для перегляду всіх закритих політичних судових процесів в СССР та інспекції в'язниць, концтаборів спецпсихлікарень, в яких перебувають політичні в'язні; висилку в Україну спостерігачів ОСН на час підготови виборів до Верховного Органу правління на Україні, а до проведення вказаних виборів на Україні надати право представляти інтереси українського народу в ООН Світовому Конґресові Вільних Українців.

Ця остання вимога - побажання є виразним і недвозначним мандатом поневоленого українського народу для його еміграції заступати його інтереси в поодиноких вільних країнах та на міжнародному форумі. Справа не доконче в тому, хто і яка авторитетна установа заступатиме ці інтереси. Правда, у „Віснику" названо СКВУ, можливо також тому, що цю установу найбільше спопуляризувала в Україні таки сама большевицька пропаганда своїми постійними лайками і нападами на неї, зокрема перед Другим СКВУ в Торонті та після нього.

Проте, справа не в установі і не в назві. СКВУ тут названо також як символ найповнішого об'єднання українських поселень у вільному світі, бо з багатьох натяків у листах, розмов під час принагідних зустрічів відвідувачів там і тут відомо, що найбільшим бажанням і прагненням наших братів і сестер в Україні є наша єдність.

Отже, надруковане в самвидавному „Віснику" звернення треба вважати подвійним мандатом: перший мандат — це наша єдність, а другий мандат — це репрезентація нашого поневоленого народу у вільних країнах та на міжнародному форумі. І коли цей другий мандат може відноситися до такої чи іншої установи, то цей перший мандат, вимога нашої єдности відноситься до всіх нас разом і до кожного зокрема. Кожний бо з нас дістав цей мандат по своїй совісті і вмінню репрезентувати волю українського народу та заступатись за його інтереси. Важливе, щоб кожний з нас був цього свідомий і відповідно поступав.

Діялектика поневолювача

Совєтський академік Л. Черепнін опублікував на сторінках московського „Комуніста" (січень 1975) статтю, в якій дає вказівки совєтським історикам, як вони мають оцінювати історичне минуле „народів Росії". В першій мірі, совєтські історики зобов'язані, як цього вимагає Черепнін, розглядати „централізовану російську державу" вже за самою природою і структурою як державу „багатонаціональну", бо, мовляв, ця „багатонаціональність" була природним історичним явищем. Така вихідна засада виявилася потрібною, щоб з її допомогою „доказати науково", що не можна захоплення неросійських етнічних територій в Европі і Азії розглядати, як вияв російського імперіялізму і колоніялізму.

Л. Черепнін просто так і пише, що у випадку російської імперії „порушується принцип історизму, коли поняття національно - феодального гніту утотожнюється з поняттям колоніяльного режиму", чи коли захоплені і поневолені Росією неросійські території називається „колоніями". Л. Черепнін розписується про „добровільне приєднання" народів до Росії, про їх „органічний" вхід до „російської держави". Мало того, він ще раз повторяє вже досить заялозену фразу про те, що оці „добровільні приєднування", або на практиці поневолення з допомогою збройних сил і часто після довгих років кривавої боротьби з російськими наїзниками, було в „інтересі" і „для добра" підкорених народів. В умовах політично - національного поневолення ці народи, — заявляє академік Черепнін, — „одержували більше нагод для розвитку економіки, культури, зміцнення оборонноздатности". Коротко, поневолення Росією мало історично „позитивне значення".

Очевидно, що таке „наукове" розуміння історичних фактів зумовило ще одне „наукове" відкриття, яке стосується визвольної боротьби поневолених народів. Черепнін пропонує совєтським історикам розглядати визвольну протиросійську боротьбу поневолених народів як „бунт незадоволених февдалів", які не знайшли собі місця серед „правлячої кляси" російських февдалів. З цих тільки міркувань ці „національні февдали", — пише Черепнін, — „піднімали повстання проти російського уряду під націоналістичними антиросійськими гаслами". Завданням совєтських істориків є „науково" доказати, що поневолені народи за цими „націоналістичними антиросійськими сепаратистичними гаслами" не йшли, а ставили на „шлях боротьби не проти Росії, а проти російських феодалів".

Такою „марксистсько - ленінською діялектикою" задумує ЦК КПСС боронитися перед закидами в російському колоніялізмі й імперіялізмі з надією, що, надавши цій обороні нібито наукового характеру, можна буде обдурити і поневолені в СССР народи та народи усього світу.

„Правда" критикує китайську конституцію

Москва. — Хоч з'їзд Всекитайського Народного Конґресу, який схвалив нову китайську конституцію відбувся ще в половині січня, то щойно 5 лютого на сторінках органу ЦК КПСС „Правда" появилася гостро критична стаття І. Александрова з черговими нападами на китайських комуністів. Автор статті закидає китайським комуністам, що вони хочуть замінити марксизм - ленінізм маоїзмом і що нова китайська конституція віддзеркалює антисовєтську настанову китайського керівництва. Нова конституція, за словами совєтського офіційного коментатора, має за завдання „поневолити китайський народ" та зміцнити владу Мао і його „кліки". І. Александров твердить, що „прихильники маоїзму, вживаючи марксистські фрази для прикриття, насправді намагаються замінити марксизм маоїзмом. Конституція леґалізує маоїзм як державну ідеологію Китайської Народної Республіки".

Софія Наумович

У БРАЗИЛІЇ, В АРГЕНТИНІ Й У ЧІЛЕ

1. Бразилія

З нагоди виїзду до Південної Америки на з'їзд ВАКЛ, — делегатка АБН мгр Слава Стецько відвідала деякі країни цього материка, в яких живуть і діють українці, і так, поєднавши приємне (зустрічі з земляками) з корисним (політична дія), привезла з собою багато вражень і спостережень, які варто було записати і подати у пресу. Тим більше, що я саме тоді навідалася у Мюнхен, коли наша „літаюча голляндка" якраз повернулася.

Серед читання сили - силенної листів, які наспіли підчас її неприсутности, і настирливих телефонів, мені вдалося не тільки поставити їй деякі питання, але й дістати, скупі щоправда, відповіді. Ця тема мене цікавила, бо ж я прожила шість років в Аргентині й до сьогодні пам'ятаю добре серце і щирий патріотизм тамошніх українців. Уже перші слова моєї співрозмовниці підтвердили мою думку:

— Коли наші люди довідалися про мій приїзд до Бразилії, то зразу ж, ще перед засідання ВАКЛ, прибув до Сан Павльо інж. Павло Борушенко о 11 год. ночі, долаючи віддаль з Куритиби 7-годинною їздою автобусом, щоб укласти зі мною порядок поїздок і зустрічів зі скрайньою економією часу і віддалі. А на летовищі Куритиби прибула ціла делегація: ред. Микола Гец та п-во Михайло і Марія Байлаки, які вручили мені квіти, завезли до хати, а потім возили мене своїм автом по всіх установах.

— Сан Павльо — це велике промислове місто (авта, кава), й українці у ньому розсіяні по передмістях, більше скупчені є у Куритибі та по розлогих провінціях. У Бразилії існує великий резервуар (б. 500 тисяч) наших людей, які, живучи невеличкими громадами, відірваними від світу, зуміли зберегти українську своєрідність і духовість. Вони переважно зайняті при важкій, слабо оплачуваній праці на землі, але по селах не так легко винародовлюються як по містах.

— У Сан Павльо вони гуртуються в організації „Соборність", а в Куритибі — переважно у „Хліборобсько-освітньому союзі" (ХОС), у цих місцевостях існують католицькі й православні церкви.

— Після спільного обіду в Куритибі, на який загостив Кир Єфрем Кривий, ми поїхали відвідати старенького Кир Иосифа Мартинця, що його і врадувало і зворушило. Я відвідала теж у Куритибі двох православних священиків і прикро було дізнатися, що вони, старенькі, мусять фізично працювати, щоб заробити на прожиток.

— На зустрічі з громадянством Сан Павльо 13-го грудня м.р. у залі „Соборности" — на яких третину становила молодь! — прибув навіть 92-річний генерал Андрій Долуд, славний з боїв під Львовом 1918 року. Після моєї доповіді велася пожвавлена дискусія, яка свідчила про велике зацікавлення бразилійських українців нашою батьківщиною - Україною та найновішими подіями на рідних землях. Ця громада видалася мені дуже активною. Вечором керував п. Іван Кухар.

— На подібній зустрічі в Куритибі, у залі ХОСоюзу молоді було менше з тієї простої причини, що саме того дня президент Бразилії мав урочисто відкрити новий оперний театр у Куритибі, а поміж виконавцями концерту були й українські танцюристи (біля 80-ти осіб), тому й їхні товариші пішли масово туди.

Мені цікаво було довідатися, очевидно, чи наша делегатка зустрічалася там із діячками СФУЖО, на що дістала відповідь:

— Так, мені приємно було познайомитися з пп. Ольгою Горачук, містоголова СФУЖО на Південну Америку та з головою жіночої секції при „Хліборобсько - освітньому союзі" Є. Бовкаловською - Мазепою і з багатьма іншими, які прибули вислухати мою доповідь. Цим вечором проводив проф. Степан Плахтин, голова ХОС. Існує у Куритибі теж Т-во Прихильників Української Культури, яке очолює ред. Микола Гец.

— Коли ми в товаристві інж. Борушенка та п-ва Байлаків вїжджали до Пруденгополісу, перед нами вирінув високо серед розлогих піль — український центр — з великою церквою посередині! Зробилося приємно на серці... Він, до речі, розбудований оо. Василіянами.

— У товаристві моїх милих супровідників я оглянула стилеву церкву св. Иосафата, відвідала духовну семінарію для хлопців, редакцію „Праці" з енерґійним і працьовитим редактором о. В. Зінком, манастир Сестер Служебниць, оглянула будову нового дому Катехиток, що виховують українських дівчат, зокрема сиріт. Має там теж будуватися хлоп'яча бурса.

— Хочу повернутися до цієї дивної півмонашої установи Катехиток. Я могла на власні очі побачити, як дві катехитки: Марта і Надя Шульганівни виховують біля 100 українських дівчаток при допомозі, ними ж вихованих уже, старших дівчат, які працюють і зароблені гроші вкладають у розбудову дому, а одяг перешивають собі з присланих їм з Америки пачок... Велику частину домашньої роботи виконують самі діти. Зворушливо було дивитися, як дві малі дівчинки мусіли приставити стільця до великого кітла, щоб вимішати кашу, а тре-

(Закінчення на стор. 3-ій)

Д-р Іван М. Чинченко

ВІННИЦЬКА ТРАГЕДІЯ

Ця жахлива трагедія відбувалася в страшних, переповнених жахом роках 1934-37. Місце трагедії — Вінницька область України. Саме тоді в Україні відбувалися чергові масові арешти і розстріли населення. Кожний боявся своєї тіні. Кожного арештованого обвинувачували, що він є „ворог народу", не пояснюючи, який злочин поповнив арештований.

Саме в той час у Вінницькій області (ще до поділу її на дві області — Вінницьку і Кам'янець - Подільську, нині Хмельницька область), заарештовано і в жахливий спосіб тортуровано і розстріляно до 100 ветеринарних лікарів і багато ветеринарних фельдшерів, як і багато ветеринарних санітарів — селян - колгоспників. Причина масових арештів і розстрілів ветеринарних робітників — масовий падіж коней.

Починаючи від 1930 року в Україні почали застосовувати комбайни, імпортовані із ЗСА, при збиранні врожаю. Солома з-під комбайнів залишалася деякий час в купках на полі і намокала від дощів. Ячмінна (яшна) солома, зволожена дощами, ставала харчовим середовищем (медіумом) для отруйного (патоґенного) грибка Stachybotris alternas, що виявився отруйним патогеном (збудником) хвороби у коней Stachybotriotoxisis equorum. Від цієї хвороби коні, лише коні, масово гинули.

Спочатку як ветеринарна медицина, так і мікробіологія не могли встановити причину масової загибелі коней. НКВД почало запідозрівати шкідництво і масові саботажі ветеринарних робітників (ветлікарів, ветфельдшерів і ветсанітарів). Почалися масові арешти ветеринарних лікарів. Як звичайно це водиться в НКВД, переслухування супроводжувалося жахливими тортурами, про які мешканці Західнього цивілізованого світу не мають жадного уявлення, щоб людські особи, нехай і НКВДисти, так звироднілі. Не кожний житель західньої культури може повірити у правдивість тих тортур. Але, маємо кілька живих свідків тут, у вільному світі, ветеринарних лікарів, що були заарештовані, потім звільнені, а тепер ще підтверджує правдивість тих жахливих, нелюдських тортур разом з іншими і А. Солженіцин у своїх книгах - спогадах. Окремі слідчі НКВД застосовували такі тортури, як встановлення тортуровану в анальний отвір розпаленого начервоно шомпола. Або туртурованого роздягали, валили на підлогу, два НКВДисти з охорони сідали на ноги тортурованого, а слідчий наступав ногою на вразливі місця, поволі тиснув носком черевика і вимагав від тортурованого „признатися до злочину". Тортурованому насильно вливали соляний розчин через горло, потім, не давали пити і нещасний знемогав від спраги. Тортурованому давили пальці, причиняючи дверима, вбивали голки під нігті, не давали спати довгими добами, змученого заставляли стояти на ногах довгий час, коли знеможена жертва падала, його копали ногами, примушували вставати. Тортурованого клали на підлогу горілиць і слідчий чи енкаведист з охорони стрибав на живіт з письмового столу... та хіба можна перелічити всі ті жахливі тортури?

Щоб скоріше позбутися подібних мук, тортурований в'язень у всьому „признавався", все підписував, що слідчі вимагали, щоб скоріше бути розстріляним, аби уникнути того страшного тортурування. Багато тортурованих підписували („признавались"), що вони є шпигунами кількох іноземних держав одноразово (Німеччини, Польщі та Румунії), особливо під час подібних тортур. Ветлікарі і ветфельдшери, що не були ще заарештовані, почали масово втікати з Вінницької области (тоді ще не було невільничого прикріплення робітника до місця праці), і Вінницька область залишилася без ветеринарної обслуги.

Влада почала давати завдання всім науково - дослідницьким інституціям і відповідним катедрам ветеринарної медицини та катедрам мікробіології високих агрономічних шкіл віднайти, встановити причину масової загибелі коней. І, як Нікіта Хрущов пише у своїх споминах, що він тричі призначав урядові комісії для вияснення тієї трагедії (масового загину коней), але „хитрі малороси" його дурили. Не виключено, що члени тих урядових комісій розділили долю вінницьких ветлікарів.

Зазначені комісії призначалися таємно, і були підлеглі виключно НКВД. Але одна з тих комісій була призначена із фахівців Харківського науково - дослідницького Інституту експериментальної ветеринарії і складалася із науковців жидівської національности, отже не було там „хитрих малоросів", але вона теж не могла встановити причини масової загибелі коней у Вінницькій області. І, взагалі, опис цієї трагедії у споминах Н. Хрущова неясний, заплутаний і правди про встановлення причини масової загибелі коней у Вінницькій області не подає, мабуть і тому, що причина була виявлена таки тими самими „хитрими малоросами". Можливо автор і соромився, що ввесь той жах відбувався під „крильцем" очолюваної ним комуністичної партії в Україні. В загальному, всі три призначені урядом та НКВД комісії

(Закінчення на стор. 3-ій)

Голоси читачів

ДИВНІ ВИСНОВКИ І ОЦІНКА

Прочитавши в „Свободі" листа М. Млакового в справі виставки 400-річчя українського друку, яка проходить тепер в Слов'янському відділі Нью Йоркської Публічної Бібліотеки при 42 вул. і 5 евеню, вражають мене дивні висновки та оцінка, яку подає дописувач, оглянувши виставку. Чи справді М. Млаковий вважає, що показані зразки українського друку це повний книжковий фонд українistики Нюйоркської Публічної Бібліотеки? Чей же україністика Слов'янського відділу цієї бібліотеки становить приблизно 30,000 томів. На виставці показано найважливіші та найцінніші стародруки, починаючи з оригінального львівського „Апостола" Івана Федоровича з 1574 р., першої книги друкованої на Україні. Виставлено Острозьку Біблію з 1581 р., перше видання лексикону Памви Беринди з 1627 р., „Катехизіс" Митрополита Петра Могили, друкованого в Києво - Печерській Лаврі в 1712 р., низку рідкісних видань Києво - Печерської друкарні та інших, які мали значення в історії українського друкарства. Суть книжкових виставок не у кількості матеріялу, а в якості видань та в організації виставленого матеріялу. Виставка має за ціль інформувати глядача в дуже стислій формі про найважливіші видання в історії друкарства в Україні. При допомозі коротких письмових з'ясувань, виставлених поруч видань, подано коротко історію українського друку та видавничу політику совєтського уряду в Україні.

В такому стилі, як влаштовано українську виставку, влаштовуються виставки у всіх американських бібліотеках. М. Млаковий повинен взяти до уваги, що ряд книжок, які західній світ привик уважати складовими частинами російської культури, тут показано як українські цінності.

Бібліотечний відділ для зв'язків з публічною опінією розіслав пресові повідомлення про виставку до всіх важливіших американських газет та журналів та до етнічної преси. Інформативні повідомлення про виставку появилися в „Ню Йорк Таймс" і „Дейлі Ньюз" та в місцевій пресі. Афіші, які оголошують виставку, виставлені на 5-ій евеню і 42 вул., куди денно проходять сотні тисяч осіб. Виставка втішається популярністю і викликає зацікавлення глядачів. Шкода, що М. Млаковий взявся писати на тему, в якій не має фахового знання.

Світляна Луцька
бібліотекар Слов'янського відділу НИПБ
Ню Йорк, Н. И.

З НАШИХ БУДНІВ

Про кінець світу

В гостинному домі моїх добрих сусідів і земляків з Бібрецького повіту, панства Татухів, атмосфера була важка й пригноблююча: зразу кидалося у вічі, що трапилось щось таке, що дорогих моїх земляків пригнобило, сиріч затривожило.

— Чи ти читав, що нинішня „Свобода" пише? — спитав мене пан Татух, знявши з носа окуляри. — Якийсь ворожбит, що називається Нострадамус і походить з жидівської фамілії, передповідає, що наближається кінець світу. „Вогненний Бог з димом, — пише, — і з громовицями, зітре з поверхні Землі всі міста і жовтий Схід залле Захід".

— Ой, Господи, заступи та сохрани нас від такого нещастя! — зідхнула побожно пані Татушиха, і перехрестилась.

— Велл, — заспокоююче промовив пан Татух, — може се не станеться акуратно в 1975-му році, бо то, рахувати, Святий Рік, і всі, що запишуться на прошу до Риму, дістануть з канцелярії пана доктора Осінчука повний відпуст. Все ж до кінця 1980-го року має збутися страшне пророцтво того, як його звати астронавта.

— Не астронавта, а астролога, — поправила головіка дорога землячка. — Ти, головіче, хоч і носиш дві пари очей, то сам не знаєш, що читаєш. Там ще стоїть написано, в газеті, що якби так вислати тому ворожбитові доляра, то він тобі всю правду скаже.

— Ол райт, — похитав головою пан Татух, — доляра післати можна, але який тобі з того пожиток? Що більше він може мені сказати, чи написати, якщо за три роки світові сяк чи так буде капут і кришка? Вже й тепер так виглядає, ніби сей нещасний наш світ пішов обертом! Я гадаю, що ліпше вислати доляра нашим хлопцям-студентам, які так завзято файтуються за Валентина Мороза.

— Ой, — затужила пані Татушиха, — за одного доляра ти його не викупиш з совєтської неволі! Що нині доляр вартує, скажи, під милість Божу?.. Пригадуєш, — як був у Ню Йорку молошний страйк, то за кварту молока правили доляра! Теперечки вже й бом на вулиці не хоче брати менше, ніж кводра.

— Один пункт у цьому пророцтві мені трохи неясний, — заглянув ще раз до „Свободи" пан Татух. — Що воно толком означає, що „жовтий Схід залляє Захід?"

— Може Нострадамус мав на думці китайську небезпеку? — спитав автор цих рядків.

— Ой, так, так, — зідхнула пані Татушиха, — Спершу прийшли скитальці, тепер прийдуть китайці, і на тому буде Америці кінець. Та поки що станеться, беріться, хлопці, до голубців з крайовими грибами.

Ікер

Оксана Ашер

ПОРТРЕТ МИХАЙЛА ДРАЙ-ХМАРИ

(2)

У другому вірші спогад про бажання маленького сина відвідати могилу матері відповідає дійсності, й проїжджим селянам таки довелось рятувати загрузлого в болоті біля воріт кладовища Мишка. В останньому періоді своєї творчости Драй-Хмара присвячує пам'яті матері велику поему „Рушник", де змальовує її нещасливе, тяжке життя.

Померла мати молодою й, власне, через свою жертвенність. В їхньому селі тоді була епідемія тифу й було багато хворих людей. Хоча мати мала багато праці вдома, — велике господарство, четверо дітей, — вона все ж знаходила час, щоб спекти дещо й рознести бідним хворим. Там вона заразилася й нагло померла[2]).

Мати походила зі заможного козацького роду Врагинців. У Драїв було власної землі 75 десятин, левада, ліс і два будинки. Після смерти матері малими дітьми — трьохрічним Мишком і півторарічною Марусею — опікувалася їхня бабуня. Батько жив для себе. Напередодні революції у нього залишилось тільки 11 десятин землі. Революція примусила його назавжди покинути село й оселитися у сина. Помер він у Києві в 1933 р.

Перші роки життя Михайла Панасовича — це звичайне дитинство сільського хлопчика. Воно пройшло в затишній садибі, над річкою, на полі, в лісі, а тому чимало його поезій тісно пов'язані з природою. В листі з Колими від 6 травня 1937 р. (Нерига) Драй-Хмара писав: „Природа скрізь гарна. Вона, як мати, мене голубить й потішає. Я люблю природу".

Поет прекрасно зумів передати дитячий світогляд, що є характерною рисою багатьох його поезій в кн. „Проростень": так, в уяві сільського хлопчика сонце — це коло.

„Ой, колом сонце догори!
Стежки протряхають.
Засинив волохатий сон яри.
Ідуть до гаю".[3])

В іншому вірші сирота відчуває теплу ласку сонця:

„За водою зозуля кує,
сонцем бризка квечальна
неділя, —
а дитина ті бризки —
в запілля . . .
Сонце добре: не скаже: —
Моє!"[4])

Цей образ доброго сонця зустрічаємо й в пізнішій поемі „Поворот":

„і сонце,
наче мати,
рукою теплою по голові
мене ласкаво гладить,
цілує почорнілі скроні
і не питається, як люди —
хто я"[5])

Розуміючи незвичайні здібності сина, батько вирішив учити його. Спочатку Драй-Хмара вчився в м. Золотоноші, „Брудна Золотоноша" писав поет у своєму щоденнику, згадуючи ті часи.[6]) Рік пізніше, він уже в черкаській гімназії. З цього періоду його життя нам відомо, що Михайлик захоплювався тоді „житіями святих" і за всі свої дрібні гроші купував маленькі книжечки з чудесними історіями. В Черкасах він уже почав підробляти як репетитор сина власника пивоварні на прізвище Бень. Культурна атмосфера дому Бень, а особливо їхня велика бібліотека, позитивно вплинули на розвиток Михайлика, він захопився читанням. З деякими членами цієї родини Драй-Хмара не поривав дружніх взаємин до кінця свого життя у Києві.

По закінченні 4-ох кляс Черкаської гімназії, Драй-Хмара 1906 року вступає за конкурсом як стипендіят до Колеґії Павла Ґалаґана в Києві, що була найкращою приватною гімназією на Україні. Серед його товаришів у тій же клясі визначилися такі майбутні поети й вчені як Борис Ларін, Володимир Отроковський, Павло Филипович і Сергій Цикаловський. Всі вони залишилися друзями Драй-Хмари назавжди. Колеґіятські часи Михайло Панасович згадував як найщасливішу добу свого життя. Пам'ятними були такі гри в Колеґії як похорон Цезаря (виголошувались довгі промови на злобу дня), вигадувалися різні сміховинні прізвища зі слів, характерних для тої чи іншої чужоземної мови. Влітку влаштовувались мандрівки. Одного літа Драй-Хмара об'їхав весь Крим, другого — Кавказ, аж до Нового Афону, де міг зупинитись і відпочити у свого дядька в манастирі. Тут в садибі манастиря його вперше причарували лебеді на озері. Як відомо, поета завжди приваблював образ Лебедя. Це стало символом. Іноді, влітку, він перебував дома, в селі Малі Канівці, де мав друзів — сільського лікаря і ще з дитячих років товариша Сашка.

Тут, мабуть року 1909, Михайло Панасович познайомився з болгаркою Наташою, яка приїхала на вакації до свого діда, поміщика в селі Малі Канівці, і уперше закохався. Її листівку з Болгарії до Драй-Хмари від 1911 р. було знайдено під час трусу, коли його арештували 1935 року, це поставлено йому в провину, як „зв'язок" з закордоном.

В Колеґії Павла Ґалаґана, під впливом учителя російської літератури Кожіна, Михайло Панасович починає писати свої перші поезії російською мовою і друкує їх в колеґіятському журналі „Лукоморье" („Девушка в алой косинке"). Крім учителів, в Колеґії Павла Ґалаґана були ще шкільні ґувернери, за допомогою яких, колеґіяти добре володіли мовами французькою й німецькою.

По закінченні Колеґії М. Драй-Хмара отримав од неї, як подарунок, - гроші, одяг, білизну. Восени того ж року вступив на Історико-філологічний факультет Київського університету, де одержав стипендію на чотири роки навчання.

Будучи студентом, Драй-Хмара працює в семінарі академіка Володимира Перетца і вже в 1911 році друкує свою першу наукову працю: „Интермедии 1-ой половины XVIII в. рукописи собрания Тихонова Петербурской Публичной Библиотеки („Отчет об экскурсии семинария русской филологии в С. Петербург", К. 1912, стр. 91-93).

(Продовження буде)

3) М. Драй-Хмара, Поезії, ст. 58, Н. И., 1964.
4) М. Драй-Хмара, Поезії, ст. 59. Н. И., 1964.
2) Зі слів сестри Драй-Хмари Марусі Колодуб, яка приїздила до Америки 1971 року.
5) М. Драй-Хмара, Поезії, „Поворот", ст. 89, Н. И., 1964.
6) Щоденник, 18-го серпня, 1924 року.

У БРАЗИЛІЇ, В АРГЕНТИНІ Й У ЧІЛЕ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

...тя — замітала великою мітлою долівку... Їм треба великої допомоги з Америки, Европи й Австралії, бо жертовна стипендійна дія СФУЖО невистачальна, зокрема відчувають вони брак шкільних українських підручників. Ці, виховані в українському дусі хлопці й дівчата з Бразилії, відплатять своїм добродіям сторицею, вливаючи свіжу українську кров у наші поселення в інших країнах.

— На жаль, не могла бути в Апукарані на запрошення п-ва Байлаків — плянтаторів кави і власників фабрики меблів. Зате з о. Ханейком, автором різних статтей, зокрема ж „Збірки про Нескорених" португальською мовою, я зустрілася в Куритибі, куди він приїхав в Апукарани.

— Голова відділу АБН у Бразилії інж. Білинський зорганізував мені зустріч з послом Дульсе Салес Куня Брага (слов. походження), яка вже багато знає про Україну з наших інформацій і хоче піднести справу поневолення України у бразилійському парляменті. Вона була дуже рада тій кокументації, яку я їй передала, і просила далі їй такі матеріяли достійно присилати.

— З-поза українського світу варто згадати дві великі бразилійські організації, які втримують з нами зв'язок з огляду на своє протикомуністичне наставлення. Перша з них це „Т-во Оборони Родини, Традицій і Власности" — напівсередньовічний орден з інсигніями, прапорами і т.д., а його члени це переважно сини заможних. Вони розчаровані політикою Католицької Церкви з її наближуванням до комунізму та діялогами з атеїстами (це роблять уже й низові священики). Вони теж проти роздаровування приватної власности людям, які її не заробили власною працею. Т-во має власні доми, де молодь веде майже монаше життя, але у своїй праці користується наймодернішими технічними засобами кіна, радіо й телевізії, чим і притягає молодь інших націй. Я їм вірила, що вони занесять свої прапори у високі недоступні Анди, але сумніваюся, чи знайшли вони доступ до сердець широких людських мас.

— Друга організація — це СЕПЕС (Т-во для політичних, економічних і соціяльних студій), члени якого йдуть у народ, між робітництво і селянство, але їхні провідники теж багаті. Вони вважають, що цей февдальний світ не так легко змінити, треба щоб усе йшло природним руслом і розвитком, достосованим до традицій і потреб їхнього народу, бо чужа насильна „демократія" може принести розлад країни.

— СЕПЕС є членом Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ), а „Т-во Оборони Родини, Традиції і Власности" внесло якраз прохання про прийняття до ВАКЛ.

ВІННИЦЬКА ТРАГЕДІЯ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

не могли встановити причини масової загибелі коней у Вінницькій області, то й залишалися при думці про „масовий саботаж і шкідництво".

В періодичній пресі було появилося кілька коротеньких повідомлень, що вінницьке обласне управління НКВД викрило розгалужену шкідницьку організацію серед ветеринарних робітників. Що ці ветеринарні лікарі під час перевірки коней кожної весни, чи не мають ті туберкульози (для цього мобілізувалися майже всі ветлікарі), впорскували коням заразливі, смертоносні бактерії, що й спричинило масову загибель коней. Багато слідчих НКВД було підвищено в рангах і нагороджено бляшанками (орденами) СССР.

В роках 1936-39 автор цих рядків працював професором і керівником катедри фізіології і мікробіології в Сільсько - господарському інституті міста П. Інститут і очолювана мною катедра теж одержали завдання працювати над дослідженням виясненння причини загибелі коней. Правду кажучи, з дуже великою неохотою я взявся до цієї праці, бо треба було утримувати зв'язок з НКВД. А ці чотири літери наводили тоді жах на кожного, лише при самій згадці про них.

Ми переводили дослід за такою схемою:

А. Двох коней годували ячмінною (яншою) соломою, зараженою грибком Stachybotris alternas;

Б. Контрольного коня, що стояв поруч з підконтрольними, годували ячмінною соломою без грибка.

Коні, годовані зараженою грибком ячмінною соломою, через кілька днів падали, не могли стояти на ногах, і вже не вставали. І через деякий час згинули у великих судорогах. Підконтрольному коневі, годованому незараженою грибком соломою, нічого не сталося, не було жадних пошкоджень. Фізіологічні і біохемічні функції у цього коня відбувалися нормально.

Цей дослід було повторено вдруге, але вже в присутності агента НКВД (у цивільній уніформі), який постійно залишався у стайні. Наслідки були ті самі, що й у першому досліді. Потім обласне управління НКВД перевело за нашою схемою подібний дослід у стайнях НКВД, і треба припускати, що наслідки були ті самі (НКВД нас не інформувало).

І так, нами було встановлено, що причиною масової загибелі коней була хвороба Stachybotriotoxisis dquorum, спричинена патогенним грибком Stachybotris alternas.

Життя наступних сотень ветеринарних робітників було врятовано. Тих, заарештованих, але ще невикінчених, ветеринарів було звільнено з-під арешту. Але, то було лише наше відкриття, ще без повного наукового і теоретичного обґрунтування. Всебічні дослідження цього грибка були переведені в Інституті мікробіології та епідеміології Академії наук у Києві та при катедрі патологічної анатомії Київського ветеринарного інституту. Професор, керівник катедри Патологічної анатомії Київського ветеринарного інституту дослідив і описав патогенні властивості грибка. В роках 1936-1938 колектив науковців, з безпосередньою участю академіка д-ра Віктора Г. Дроботька опрацював хемічні і біологічні властивості грибка, і було встановлено, що той грибок може вражати й людський організм. Так само академік В. Г. Дроботько опрацював засоби боротьби з тим грибком, які й забезпечили цілковиту ліквідацію цього захворювання.

Всі писані матеріяли наших дослідів, Академії наук та ветеринарного інституту були сконфісковані органами НКВД і були взяті від нас підписи не друкувати матеріялів про цю справу, як також не розголошувати про неї.

За непідтвердженими даними і вістками було теж розстріляно багатьох слідчих Вінницького обласного управління НКВД.

Академіка Дроботька та професора і керівника катедри патологічної анатомії Київського ветеринарного інституту було нагороджено орденами Червоного прапора. Автор цих рядків теж був запропонований для нагороди, але... мій старший брат був заарештований НКВД (і в липні місяці 1941 р. розстріляний), тому видачу мені ордену було затримано.

Автора цієї статті за відкриття причини масової загибелі коней і Вінницькій області, „іменинника" при кінці жовтня 1939 року було послано до „визволеного" міста Львова для реорганізації польської „буржуазної" Академії ветеринарної медицини у Львівський ветеринарний інститут. Напровесні 1966 року, у день мого 60-ліття (на рік із запізненням) Ректор і Сенат Високої Школи Ветеринарної Медицини у Ганновері, Західня Німеччина, за відкриття причини масової загибелі коней в Україні та за врятування життя сотням ветеринарів в Україні, нагородили мене почесною грамотою.

ЗСА готові відновити доставу зброї для Пакістану

Вашингтон. — При нагоді офіційних відвідин в ЗСА пакістанського прем'єр-міністра Зульфікара Алі Бутто президент Форд заявив, що Уряд ЗСА займеться розглядом питання відновлення доставки зброї для Пакістану. Идеться тут, як відомо, про скасування ембарґо на доставу американської зброї до Пакістану, що існує від майже десяти років, тобто від часу пакістансько-індійської війни. Незалежно від достави зброї, ЗСА погодилися продати Пакістанові додатково 300,000 тонн зерна. Згідно зі заявою прем'єр-міністра Бутто, Пакістан потребує американської військової допомоги, щоб модернізувати свої збройні сили, зокрема в обличчі достави зброї Совєтським Союзом до Індії та Афґаністану, з якими Пакістан находиться у відносно напружених відносинах. Скасування американського ембарґо на доставу зброї до Пакістану буде, як заявив речник Білого Дому, зумовлене такими передумовами: 1) Достава зброї буде проводитися в такій мірі, щоб не стимулювати перегонів у збросінні у тій частині азійського континенту: 2) Модернізація пакістанської армії не вплине на порушення встановленої військової рівноваги в Азії, де переваґу має на сучасному етапі Індія, і 3) Поруч з доставою зброї ЗСА продовжуватимуть заходи в напрямку повного замирення між Пакістаном та Індією.

Інформація про те, що ЗСА готові зняти ембарґо на доставу зброї до Пакістану, викликали затривоження в урядових колах Індії. Індійські офіційні чинники заявляють, що це вплине на погіршення взаємин між Індією та ЗСА та не дозволить на їхню нормалізацію, що почалася.

Сенатори закликають Кіссінджера взяти участь в переговорах щодо морського права

Вашингтон. — У листі, переданому президентові Джералдові Фордові у неділю, 2-го лютого, 22 сенатори, демократи і республіканці, закликали державного секретаря Генрі Кіссінджера особисто взяти участь в Конференції Об'єднаних Націй в справі морського права, яка має відбутися в березні в Женеві. Сенатори твердили, що питання територіяльних вод, риболовлі та добування нафти настільки важливі, що вимагають, щоб делеґацію ЗСА на цю Конференцію очолював сам секретар Кіссінджер і щоб Америка старалася вплинути, щоб на ці наради інші держави прислали своїх міністрів закордонних справ. Заявляючи, що Конференція може запобігти майбутнім конфліктам світового масштабу, сенатори закликали всі зацікавлені країни присвятити цій справі якнайбільше уваги, щоб до кінця 1975-го року можна було виготовити міжнародний договір. Вони твердили, що минулорічні наради в Каракасі, Венесуеля, заторкали тільки технічні питання цієї справи, а березнева конференція повинна дійти до ряду політичних рішень.

361-й ВІДДІЛ УНС Т-ВО „ДНІСТЕР" ВІДБУДЕ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Ню Йорк. — Управа 361-го Відділу Українського Народного Союзу, Товариство „Дністер", в Ню Йорку інформує, що в суботу, 8-го лютого ц.р. о год. 6:30 вечора у власній домівці при 119 евеню „А" відбудуться річні загальні збори Відділу. На порядку нарад, крім вибору нової управи та затвердження праці на наступний рік, є багато інших справ, які Управа Відділу поставить на обговорення. Теперішній уряд учолюють адв. Михайло Пізнак — голова, Петро Кучма — фін. секретар й Іван Пригода — касир.

Ділимося сумною вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, 4-го лютого 1975 року
упокоївся в Бозі, в Ню Йорку,
наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДІДО

бл. п.

ІВАН СОБЕНКО

народжений в с. Звенигород, пов. Бібрка, Україна, довголітній касир Т-ва „Дністер" 361 Відділ УНСоюзу в Ню Йорку, Н. Й.

ПОХОРОН — в суботу, 8-го лютого 1975 р. з похоронного заведення П. Яреми до церкви св. Юра в Ню Йорку, а опісля на цвинтар Оливна Гора.

В глибокому смутку:
дружина — МАРІЯ
дочки: АННА з мужем БОГДАНОМ
ЕМІЛІЯ з мужем ОЛЕКСОЮ
6 внуків
Близька і дальша Родина тут і в Україні

Ділюся сумною вісткою
з Рідними, Приятелями й Знайомими,
що 21-го січня 1975 року, ненадійно, відійшов у Вічність
мій одинокий рідний БРАТ

ЮШКЕВИЧ ІВАН

на 75-му році свого страждального життя в Тернополі, Україна, де Сестрінка і Приятелі Його похоронили.
Царство Небесне Його душі! Хай рідна Українська Земля буде Йому легкою!

ЮШКЕВИЧ РОМАН

УПРАВА УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК у США
і
ТОВАРИСТВО „ПОДОЛЯН" в АКАДЕМІЇ
з великим смутком повідомляють про несподіване упокоєння о 4-ій год. ранку, 5-го лютого 1975 року, на 80-му році життя

АРХІТЕКТА

МИХАЙЛА СЕМЕНОВИЧА КРАВЧУКА

Голова Товариства „Подоляи" в Академії.
ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Родині Покійного висловлюємо глибоке співчуття.

МАРІЯ ШАВАЛА

вдова по бл. п. д-рові А. ШАВАЛІ,
проживши 75 років життя,
померла в середу, 5-го лютого 1975 р. в Трентоні, Н. Дж.

ПОХОРОН — в суботу, 8-го лютого 1975 р. о год. 10:30 ранку зі словацької католицької церкви в Трентоні, при 2-ій вул. на місцевий цвинтар.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

У смутку:
ОЛЕКСА ШАВАЛА — шваґер з родиною
ФЕДІР ШАВАЛА з родиною — шваґер в Торонто, Канада
ФЕДІР і АННА ШАВАЛИ — племінники в Чікаґо
та близька і дальша рідня на Словаччині

В ЧЕТВЕРТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА і ЗЯТЯ

бл. п. Проф.

ВОЛОДИМИРА ЦІСИКА

буде відправлене
ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ
в церкві св. Марії
в ОЗОН ПАРКУ, Н. Й.
в суботу, 8-го лютого 1975 р.

ДРУЖИНА, ДОНІ і ТЕСТІ

Інженер П. Мозговий, дружина, син Вадим — фізик-інженер (Англія) просять прийняти щиру подяку всім Тим, хто в тяжку, страшну годину, висловили свій жаль та співчуття, в їх неутішному горі та сльозах в трагічній смерти їх любимого старшого сина ЮРІЯ, 45 літ від роду.

ЮРІЙ ПАВЛОВИЧ МОЗГОВИЙ

В РОКОВИНУ ТРАГІЧНОЇ СМЕРТИ
16-го ЛЮТОГО 1975 р. в храмі „ВСІХ СВЯТИХ ЗЕМЛІ РУССКОЇ ПРОСІЯВШИХ"
після Богослуження буде відслужена
ПАНАХИДА
по ЮРІЮ

бувшому: кадетові Кадетського Корпусу (Югославія), німецької реальної Mencel School (Berlin), учасникові Другої світової війни (Франція - Німеччина), Денверського Університету — Colorado, д-р теології, пастор Пресвітеріянських церков в стейті Колорадо, Денвер.

Юрій залишив у великім смутку: Батька, Матір, брата Вадима, дружину Medge та 3 дочки: Євгенія 18 літ, Юліяна 16, Варвара 14.

Нехай буде чужа земля Йому легкою і теплою.

Президент Форд таврує Конґрес за недіяльність

Вашинґтон. — Президент Джералд Форд у четвер, 6 лютого, натаврував Конґрес за недіяльність щодо запропонованих Білим Домом економічних і енерґетичних програм, твердячи, що новий 94-ий Конґрес від початку своєї каденції, яка розпочалася місяць тому, майже нічого не зробив. Цю критику Конґресу висловив пресовий секретар Білого Дому Рон Нессен, який на пресовій конференції сказав, що все, що законодавці зробили, це проголосували відложити запропоновані Президентом програми. Він мав на думці те, що на початку цього тижня Палата Репрезентантів проголосувала відложити на 90 днів встановлені президентом Фордом підвишки мита на імпортовану нафту, а Палата і Сенат проголосували до кінця цього року не підвищувати ціни харчових значків. Президент вважає вищі мита на нафту та підвишку в цінах на харчові значки важливими частинами його економічної та енерґетичної програми. Нессен сказав, що Президент критикує Конґрес „більш із жалем, ніж зі злости", бо вважає, що країна вимагає негайних розв'язок цих проблем. Нессен заявив, що Конґрес має два вибори: або обмежити владу Президента, а самому не робити нічого, або схвалити програму Білого Дому щодо розв'язки енерґетичної проблеми і щодо зменшення податків. Виглядає, сказав Нессен, що Конґрес" вибрав першу можливість".

Шлесінджер закликає Конґрес схвалити 93-більйоновий оборонний бюджет

Вашинґтон. — Секретар оборони Джеймс Шлесінджер у середу, 5 лютого, закликав Конґрес схвалити запропонований президентом Джералдом Фордом оборонний бюджет в сумі 92.8 більйона долярів, твердячи, що Америка мусить збільшити свої видатки на оборону, щоб втримати мілітарний балянс між ЗСА та Совєтським Союзом у світовому маштабі. Він сказав, що наразі існує балянс між тими світовими потугами щодо стратеґічної та звичайної зброї та в морських збройних силах, але цей балянс може бути захитаний, якщо Конґрес рішить зменшити видатки на оборону, або якщо інфляція далі поширюватиметься. Шлесінджер твердив, що Америка не може зменшувати видатків на оборонні цілі, бо в той самий час Совєтський Союз кожного року збільшує свій оборонний бюджет на 3 або й на 5 відсотків. Не зважаючи на „детант", ЗСА мусять вдержати мілітарний балянс у всіх частинах світу. Твердження Шлесінджера щодо конечности схвалення запропонованого Президентом оборонного бюджету були підтримані генералом Джорджом Бравном, головою Об'єднаних шефів штабу, який заявив, що хоча між ЗСА та СССР тепер існує мілітарний балянс, то є докази, що Совєтський Союз розпочав програму поліпшення своєї стратеґічної зброї і якщо ЗСА не почнуть скріплювати власну мілітарну силу, або шляхом переговорів з Москвою не встановлять дійсного мілітарного балянсу, то ЗСА можуть стати тільки другою з черги мілітарною потугою в світі.

Конґресова Комісія запропонувала зменшити податки на 20 більйонів долярів

Вашинґтон. — Комісія засобів і заходів Палати Репрезентантів схвалила законопроєкт, який пропонує зменшити федеральні податки на 20.2 більйона долярів і запевняє, що майже кожний платник податку одержав би 100 або і 200 доляровий зворот. Законопроєкт, схвалений 28-ма голосами проти 5-ох, пропонує, щоб 8 більйонів долярів були звернені особистим платникам податку із федеральних податків, які були зібрані в 1974-му році; щоб податок на 1975-ий рік був зменшений на 8.4 більйона долярів і щоб це зменшення стосувалося передусім осіб із малими або середніми прибутками і щоб податки для підприємств в 1975-му році були зменшені на 3.8 більйона долярів. Натомість президент Форд у своїй програмі боротьби з економічною рецесією запропонував, щоб звороти за 1974-ий рік особистим платникам податку виносили 12 більйонів долярів, а підприємства і фармери щоб одержали додаткові інвестиційні податкові кредити у сумі 4 більйонів долярів. Президент також запропонував зменшити податки в 1975-му і наступних роках, але пов'язав це зменшення із схваленням його енерґетичної програми.

Сенатор Джексон проголосив свою кандидатуру на президента

Вашинґтон. — Сенатор Генрі Джексон із стейту Вашинґтон у четвер, 6 лютого, на телевізійній сітці Сі-Бі-Ес заявив, що старатиметься в 1976-му році здобути номінацію Демократичної партії на пост президента ЗСА. Сенатор Джексон, який останніми часами став більш відомим американській публіці з огляду на його старання пов'язати поліпшення торговельних відносин із Совєтським Союзом з питанням вільної еміґрації із СССР, сказав у своїй 5-хвилинній телевізійній заяві, що на пості президента ЗСА він старався б допомогти передусім „тим людям, які найбільше цієї допомоги потребують": незаможним, старшим віком, малим бизнесменам тощо. Сенатор Джексон є четвертим з черги демократом, який офіційно зголосив свою кандидатуру на президента ЗСА. Раніше свої кандидатури зголосили конґресмен Морріс Юдалл з Арізони, колишній губернатор Джорджії Джеймс Картер і колишній сенатор Фред Герріс із Оклагоми.

Комуністи Камбоджі атакують ракетами столицю

Фном Пен, Камбоджа. — Комуністичні повстанці в Камбоджі не припиняють посиленої акції проти цивільного населення країни, почавши з січня цього року. Як видно з повідомлень із столиці Камбоджі, комуністи намагаються здеморалізувати населення столиці, унеможливлюючи довіз харчових продуктів і зброї, а також обстрілюючи місто ракетами. Ситуація в Камбоджі загрозлива для урядових військ, бо комуністичним з'єднанням пощастило практично ізолювати столицю. Єдиний зв'язок столиці із зовнішнім світом річкою Меконґ тепер знаходиться під постійним обстрілом комуністичних з'єднань, які також почали закладати в ріці міни, що цілком внеможливлює проїзд вантажним кораблем. Обстрілювання Фном Пен ракетами проводять комуністи без уваги на втрати для цивільного населення. В четвер 6 лютого комуністична ракета попала, наприклад, у шкільний будинок в центрі міста і у висліді вибуху загинуло 14 дітей нижче 12 років життя. Фном Пен має ще у своєму розпорядженні харчові запаси на час одного місяця.

ЗАПУСНА ЗАБАВА В ПАССЕЙКУ

Пассейк, Н.Дж. — В суботу, 8-го лютого ц.р. Осередок СУМА в Пассейку організує осінню запусну забаву в залі Української Централі — 240 Говп евеню. До танців гратиме оркестра „Мрії" Розумійка. Початок забави год. 8:30 вечора.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО РАХОВСЬКИЙ, — член УНС Відд. ч. 221 Т-ва Бр. св. Стефана в Чикаґо, Ілл. Помер 5-го січня 1975 р. на 51-му році життя. Покійний народився в 1923 році в Гільха, Стороженець на Україні і став членом УНСоюзу в 1951 році. Полишив у смутку дружину Марію, сина Дмитра, доньку Стефанію і Анну. Похорон відбувся 9-го січня 1975 р. на цвинтарі Ельвуд в Рівер Гров, Ілл.
Вічна Йому Пам'ять!
Мері Шпікула

АННА МАЛИЦЬКА, — членка УНСоюзу Відд. ч. 325 Т-ва Запорожська Січ в Брукліні, Н.Й. Померла 7-го листопада 1974 р. на 77 р. ж. Покійна народилася в 1897 р. на Україні. Полишила в смутку доньки: Мері і Гелен — 4 внуків і 5 правнуків. Похорон відбувся 12 листопада 1974 р. на цвинтарі Мт. Олівет в Маспет, Н. Й.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ТАРАС ШПІКУЛА, — член і Головний Радний УНСоюзу, як теж секретар Відділу ч. 221 Т-ва Братства св. Стефана в Чикаґо, Ілл. Помер 19-го листопада 1974 року на 70-ому році життя. Покійний народився в 1904 році в Копичинцях на Україні, і став членом УНСоюзу в 1922 році. Полишив у смутку дружину Марію; Синів, д-р Тарас М. і Мирон В.; доньку Донну С. Вайнер, зятя д-р Петро Ц. Вайнер, Юніор.; внуків: Петро, Тарас і Єлисавета. Похорон відбувся 23 листопада 1974 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Рідґе, Ілліной.
Вічна Йому Пам'ять!
Мері Шпікула

МАРІЯ ГАЛЬКО, — членка УНС Відд. ч. 413 Т-ва Ольги Басараб в Ірвінґтоні, Н.Дж. Померла 27 листопада 1974 на 68-ому році життя. Покійна народилася в 1906 році в Шенандоа, Па. і стала членкою УНСоюзу в 1945 році. Полишила в смутку синів: Івана, Павла, Петра і Йосипа та 9 внуків і 4 правнуків. Похорон відбувся 30-го листопада 1974 р. на цвинтарі св. Хреста в Арлінґтон.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

РОМАН ТАРНАВСЬКИЙ, — член УНС Відд. 165 Т-ва ім. Тараса Шевченка в Толедо, Огайо. Помер 7 грудня 1974 р. на 53 р. ж. Покійний народився в 1921 р. в Судовій Вишні, Зах. Україна, і став членом УНСоюзу в 1969 році. Полишив у смутку дві сестри — Антоніну і Ольгу, трьох сестрінків: Люіса, Вальтера і Алекса та дві сестрінки: Христину і Стефанію. Похорон відбувся 10-го грудня 1974 року на цвинтарі Мт. Кармель в Толедо, Огайо.
Вічна Йому Пам'ять!
М. Пелехатий

ЙОСИФ ГРЕСЬКІВ, член УНСоюзу Відд. ч.385 Т-ва Запор. Січ в Міннеаполісі, Мінн. Помер 13-го січня 1975 на 81-ому р. ж. Покійний народився в 1893 р. в Ілавче пов. Теребовля, Зах. Україна і став членом УНСоюзу в 1918 р. Полишив у смутку дружину Анну, синів о. Павла і Данила, дочку Євгенію з родинами. Він був довголітнім активним секретарем 385-го Відділу і делеґатом на Конвенції. Похорон відбувся на цвинтарі св. Антона в Міннеаполісі, 16 січня 1975 р.
Вічна Йому Пам'ять!
Ярослав Карпяк

ВАСИЛЬ САМУСЬ, член УНСоюзу Відд. ч. 305 Т-ва Запор. Січ в Маганой Сиі, Па. Помер 15. листопада 74 на 79-ому р. ж. Покійний народився в 1895 р. в Австрії і став членом УНСоюзу в 1936 р. Полишив у смутку сина Івана, доньки Марію, Тессі і Мілдред. Похорон відбувся на цвинтарі св о. Николая в Маганой Сиі.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ІВАН ВЕНГРИНЮК, — член УНС Відд. ч. 324 Т-ва Мир в Філядельфії. Помер 19-го вересня м.р. в Філядельфії на 76-ому р. ж. Покійний народився в 1898 р. в Шепан[illegible] Україна і став членом УНСоюзу в 1938 р. Полишив у смутку дружину Марію, дочку і сина та 7 внуків. Похорон відбувся 23-го вересня на цвинтарі Факс Чейс у Філядельфії.
Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відділу

ОНУФЕР ПОПИК, член УНС Відд. ч. 170 Т-ва Українська Січ в Джерзі Сиі, Н. Дж. Помер 10-го грудня 1974 р. на 79-ому р. ж. Покійний народився в червні 25-го, 1896 в Україні і став членом УНСоюзу в 1923 р. Полишив у смутку дружину Анастасію сина Степана, доньок Катерину і Джін, 6 внуків і 2 правнуки. Похорон відбувся 13-го грудня 1974 р. на цвинтарі Святе Ім'я, Джерзі Сиі, Н. Дж.
Вічна Йому Пам'ять!
Галина Гаврилюк

КАТЕРИНА БУСЬКО, членка УНС Відд. ч. 102 Т-ва св. Петра і Павла в Клівленді, Огайо. Померла 27 жовтня 1974 р. на 78-ому р. ж. Покійна народилася 2-го жовтня 1897 р. в Мости Великі Зах. Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1921-ому році Полишила в смутку синів: Гаррі і Михайла; доньок: Анастасію і Олену; Бабцю Похорон відбувся 30-го жовтня 1974 р. на цвинтарі св Хреста в Клівленді, Огайо.
Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!